

KARTA WYZWANIA/PROBLEMU

ID:	T.01d
Data aktualizacji wpisu:	22 maja 2021 r.
Autorzy:	Michał Beim, Maciej Lubaś, Paweł Górny
Grupa ekspercka:	Transport i mobilność miejska

1. Nazwa wyzwania:

Harmonijny rozwój mobilności współdzielonej

2. Zwięzła charakterystyka wyzwania (uzasadnienie z elementem diagnozy):

Największe polskie miasta obserwują dynamiczny rozwój mobilności współdzielonej. Jest to bardzo pozytywne, gdyż pozwala na tworzenie alternatywy dla posiadanego własnego samochodu. Niemniej w przestrzeni miast dochodzi do negatywnych zjawisk dotyczących głównie chaotycznego parkowania hulajnog na minuty. Pewne zmiany dotyczące mikromobilności sprzyjające harmonijnemu korzystaniu z przestrzeni miejskiej zostały wprowadzone 20 maja 2021 r. nowelizacją ustawy Prawo o ruchu drogowym. Nadal brakuje instrumentów dla samorządów gminnych na rzecz możliwości podpisywania z operatorami hulajnog czy rowerów na minuty umów, np. na wyłączność.

System koncesyjny mógłby być szansą również dla rowerów miejskich, w obecnych warunkach stanowiących duże obciążenie finansowe dla samorządów organizujących przetargi na operatorów świadczących usługę w imieniu miasta, choć w coraz więcej przedsiębiorstw chce działać na własne ryzyko biznesowe (np. JUMP, Obike, Ofobike).

W zakresie systemów carsharing prowadzonych w polskich miastach wyłącznie przez podmioty prywatne brakuje samorządom narzędzi systemowego wsparcia tej formy mobilności, np. w zakresie darmowego korzystania ze stref płatnego postoj, specjalnej puli zarezerwowanych miejsc (np. wprowadzenie specjalnych znaków drogowych wzorem Niemiec). Dużą korzyścią dla środowiska oraz mieszkańców byłoby też wprowadzenie możliwości konwersji części miejsc postojowych wynikających z normatywów urbanistycznych na umowy z operatorami carsharingu, przykładowo jedno auto na wynajem zamiast budowy pięciu miejsc postojowych.

3. Wpływ na realizację celu/celów głównych KPM:

MIASTO ZIELONE

4. Wymiar terytorialny (wskazanie wraz z uzasadnieniem)

- (F) – wszystkie miasta z wyjątkiem małych
- Operatorzy mobilności współdzielone zaczynają swoją ekspansję zazwyczaj od największych rynków, którymi są największe miasta. Taka sytuacja obserwowana jest również w Polsce. Ostatecznie jednak systemy mobilności współdzielonej docierają do mniejszych ośrodków miejskich.

5. Powiązanie z kierunkiem/kierunkami działań w ramach modelu odpowiedzialnej urbanizacji:

- Miasto Zielone

6. Priorytet/istotność z punktu widzenia realizacji celu/ów:

- Wysoki – Istnieje potrzeba uporządkowania rynku wynajmu hulajnóg elektrycznych w Polsce w momencie początkowym obserwowanego intensywnego rozwoju tego segmentu mobilności współdzielonej.

7. Odniesienia do diagnoz, dodatkowe materiały źródłowe, literatura:

- Kotowski W., Burtowy M., 2020, Hulajnogi elektryczne oraz inne mikropojazdy. Regulacje prawne i rozwiązania samorządowe. Wolters Kluwer, Warszawa

8. Powiązane akty prawne:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.
- Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach

9. Powiązanie wyzwania z globalnymi i europejskimi wyzwaniami rozwoju, w tym z realizacją celów zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG):

- cel 3 – „dobre zdrowie i jakość życia”
- cel 9 „innowacyjność, przemysł i infrastruktura”
- cel 11 – „zrównoważone miasta i społeczności”
- cel 16 – „pokój, sprawiedliwość i silne instytucje”